انجمن ایرانی
مطالعات سازمان ملل متحد
Iranian Association for United Nations Studies

دو هفته نامه انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد

تازه های ملل متحد

شماره ۳۶
اردیبهشت ۹۳

* وتوی قطعنامه پیشنهادی به شورای امنیت برای ارجاع وضعیت سوریه به دیوان بین المللی کیفری توسط روسیه و چین
* بازگشایی پرونده وضعیت عراق در دیوان بین المللی کیفری
* رد درخواست حزب آزادی و عدالت مصر برای رسیدگی دیوان بین المللی کیفری به جنایات ارتکابی در مصر
* بیانیه دادستان دیوان بین المللی کیفری در خصوص ربوده شدن دانش آموزان دختر در نیجریه
* رأی دیوان اروپایی حقوق بشر مبنی بر پرداخت غرامت عادلانه ترکیه به قبرس
* رأی دادگاه تجدیدنظر کبک کانادا در قضیه مونیانزا (قضیه ارتکاب جنایات بین المللی در واقعه نسل کشی رواندا)
* گزارش هیأت نظارتَ حقوق بشر ملل متحد دَر اوکراین
* گزارش ملل متحد در خصوص نقض گسترده حقوق بشر و حقوق بشردوستانه در سودان جنوبی
* تصمیم شورای ایکائو برای ایجاد سامانه جهانی ردیابی هواپیماهای مسافربری خطوط هوایی منظم

تازه‌های ملل متحد

دو هفته نامهٔ انجمن ایرانی مطالعات سازمان ملل متحد
سال دوم، شمارهٔ سی و ششم، اردیبهشت ماه ۱۳۹۳

نویسندگان:

حسن کمالی نژاد
دانش آموختهٔ کارشناسی ارشد حقوق بین الملل، دانشگاه تهران

نسیم زرگری نژاد
دانشجوی کارشناسی ارشد حقوق بین الملل، دانشگاه تهران

فاطمه یاوری
دانشجوی کارشناسی ارشد حقوق بین الملل، دانشگاه شهید بهشتی

زیر نظر:

دکتر امیر حسین رنجبریان
استادیار دانشکده حقوق و علوم سیاسی دانشگاه تهران

نشانی: تهران، خیابان کریم خان، خیابان شهید عضدی شمالی (آبان شمالی)،
ساختمان دانشگاه علامه طباطبایی، پلاک ۷۶، طبقه دوم، اتاق ۲۰۱

تلفن: ۸۱۰۳۲۲۰۱ – ۰۲۱
پایگاه اینترنتی: www.iauns.org
رایانامه: info@iauns.org

وتوی قطعنامه پیشنهادی به شورای امنیت برای ارجاع وضعیت سوریه به دیوان بین المللی کیفری توسط روسیه و چین

حسن کمالی نژاد

روسیه و چین در ۲۲ می ۲۰۱۴ قطعنامه پیشنهادی فرانسه برای ارجاع وضعیت سوریه به دیوان بین المللی کیفری را وتو کردند. [متن پیش نویس قطعنامه] نماینده فرانسه در اعتراض به اقدام روسیه و چین و با اشاره به کشتار ۱۶۰ هزار تن و آواره شدن میلیون ها نفر در سوریه بیان داشت که متن پیشنهادی، یک پیشنهاد جدید نبود، بلکه مفاد آن در قطعنامه های قبلی راجع به ارجاع وضعیت های دارفور سودان و لیبی به دیوان ذکر شده بود. [متن خلاصه صورت مذاکرات و متن قطعنامه های دارفور و لیبی] به عقیده فرانسه، متن پیشنهادی بر اساس ارزش های مشترک بشریت تنظیم شده بود نه با هدف سیاسی و رأی منفی به آن، توهین به بشریت است و وتو کنندگان در جنایات شریک هستند. ارجاع وضعیت به دیوان گفتگوهای صلح را به خطر نمی اندازد، چرا که هم اکنون فرآیند صلحی در سوریه جریان ندارد. آمریکا نیز اعلام کرد هدف از رأی منفی، حمایت از حکومت سوریه است، نه مردم آن. متن ناظر بر پاسخگویی افراد در مقابل چنان جنایات شدید و مرگباری است که در تاریخ معاصر سابقه اندکی دارد. با توجه به اینکه دیوان در وضعیت های فوق العاده قادر به رسیدگی بوده است و پاسخگویی از طریق یک سازکار قضایی مؤثرتر است، نباید مردم سوریه را از اجرای عدالت محروم کرد. گذشته از این، آرای منفی مانع پاسخگو بودن گروه های تروریستی است. نماینده روسیه گفت که به خوبی از انگیزه های حمایت کنندگان از متن پیشنهادی با خبر است و پرسید: در حالی که در قطعنامه های پیشین شورا راجع به بحران سوریه تهیه متن با توافق پنج عضو دایم شورا صورت می گرفت، چرا در این مورد چنین نشد؟ [متن قطعنامه ۲۱۱۸ (۲۰۱۳) و متن قطعنامه ۲۱۳۹ (۲۰۱۴)] به علاوه، ارجاع وضعیت لیبی به دیوان از سوی شورا بحران را پیچیده تر کرد، چرا که دیوان از جنایات نیروهای ناتو مانند بمباران مردم غیرنظامی چشم پوشی کرد و آن ها بی کیفر ماندند. آمریکا که حامی ارجاع وضعیت سوریه به دیوان است، تاکنون عضو دیوان نشده است و بریتانیا نیز به رغم عضویتش در دیوان، نسبت به رسیدگی به جنایات اتباعش در سوریه توسط دیوان اکراه دارد. نماینده چین هم افزود که دولتش با هرگونه خشونت که نقض حقوق بشر و حقوق بشردوستانه باشد مخالف است. با اینحال، متن پیشنهادی دارای ایرادهایی است؛ چرا که هر ارجاع به دیوان باید مبتنی بر احترام به اصل حاکمیت قضایی دولت ها وصلاحیت تکمیلی دیوان باشد و به طور تاریخی چین ملاحظاتی را نسبت به ارجاع وضعیت ها به دیوان دارد. ارجاع قهری وضعیت به دیوان انجام گفتگوهای ملی و فرآیند صلح را آسان نخواهد کرد. وی با رد ادعاهای نماینده فرانسه، گفت که رأی منفی دولتش به متن پیشنهادی توهین محسوب نمی شود و دولتش در وضعیت سوریه منافع خود را دنبال نمی کند. نماینده سوریه در خصوص ضروری نبودن ارجاع

وضعیت سوریه به دیوان استدلال کرد که حکومتش تدابیر متعددی را برای پیگرد مرتکبان جنایات جنگی اتخاذ کرده است و کمیته ملی تحقیقات در کنار دستگاه قضایی به پرونده ها رسیدگی می کند. سازکار داخلی سوریه تأیید می کند که آن دولت توانایی و تمایل اجرای عدالت را دارد و با هر گونه بهانه ای که در صدد اعطای صلاحیت به یک دادگاه بین المللی به جای دستگاه قضایی ملی سوریه باشد مخالف است. ضمن آنکه بحران سوریه بار دیگر دوگانگی معیارهای ملل متحد در وضعیت های مشابه را نشان داد. از نظر سوریه، متن پیش نویس دارای ماهیت سیاسی، تبعیض آمیز، مداخله گرایانه و با هدف در هم گسیختن انتخابات پیش روی ریاست جمهوری سوریه تهیه شده است. همچنین جان الیاسون، معاون دبیرکل در این خصوص اظهار داشت که بیش از سه سال شورا قادر به انجام اقدامی برای پایان دادن به جنگ بی رحمانه در سوریه نبوده است که نه تنها مردم سوریه که همه منطقه را آسیب رسانده است. حمله های اخیر به کاروان های کمک های بشردوستانه ممکن است جنایت جنگی باشد. همه طرف های درگیر مرتکب جنایت شده اند هیچ یک از آن ها از جنایت مبرا نیستند. به عقیده وی، مردم سوریه دارای حق بنیادین به اجرای عدالت هستند و ملل متحد وظیفه دفاع از آن حق را دارد. ناکامی شورای امنیت در اتخاذ اقدام مقتضی موجب خدشه دار شدن اعتبار همه سازمان خواهد شد. شایان ذکر است که آمریکا طی بیانیه ای در ۵ می ۲۰۱۴ به ائتلاف مخالفان سوری (مهمترین گروه مخالفان) «وضعیت هیأت خارجی» (Foreign Mission Status) اعطا کرد. [متن بیانیه]بر اساس قوانین داخلی آمریکا،اعطای «وضعیت هیأت خارجی» اگرچه از حیث حقوقی به معنای برخورداری ائتلاف مخالفان سوری از مصونیت های دیپلماتیک نیست، اما آن هیأت از برخی مزایا مانند داشتن حساب بانکی و بهره مندی تجهیزات ارتباطی اختصاصی بهره مند خواهند بود. [متن قانون «هیأت خارجی»] پیشتر نیز قطر سفارت سوریه در دوحه را به ائتلاف مخالفان واگذار کرد و فرانسه و بریتانیا هم اعلام کردند که ائتلاف مخالفان را به عنوان «تنها نماینده مشروع» مردم سوریه می شناسند. [متن خبر: اینجا، اینجا و اینجا]

بازگشایی پرونده وضعیت عراق در دیوان بین المللی کیفری

نسیم زرگری نژاد

دادستان دیوان بین المللی کیفری در ۱۳ می ۲۰۱۴ تصمیم خود را برای بازگشایی تحقیقات مقدماتی وضعیت عراق که در سال ۲۰۰۶ بسته شده بود، اعلام کرد.[متن خبر] فاتو بِنسودا، دادستان دیوان، علت آن تصمیم را کسب اطلاعات جدید بر اساس ماده ۱۵ اساسنامه دیوان مبنی بر مسئولیت کیفری نیروهای نظامی بریتانیا به دلیل ارتکاب جنایات جنگی در عراق در فاصله زمانی ۲۰۰۳ تا ۲۰۰۸ دانست. پیشتر در ۹ فوریه ۲۰۰۶ با توجه به مدارکی که نزد دادستان وجود داشت، او با استناد

به اینکه چون هنوز جنایات ادعایی ارتکاب یافته در وضعیت عراق به آن آستانهٔ «شدت» مورد نیاز اساسنامه رم نرسیده است، تصمیم گرفت تحقیقات مقدماتی آغاز نشود. [متن اساسنامه] با این حال، در ۱۰ ژانویه ۲۰۱۴ دفتر دادستان درخواست های جدیدی از مرکز اروپایی حقوق اساسی و حقوق بشر و وکلای منافع عمومی دریافت کرد که مدعی ارتکاب جنایات جنگی توسط نیروهای نظامی بریتانیایی در عراق به سبب بدرفتاری سازمان یافته با بازداشت شدگان شدند. عراق به اساسنامه رم نپیوسته است اما از آنجا که بریتانیا اساسنامه دیوان را تصویب کرده است و از ژوییه ۲۰۰۲ برای آن دولت لازم الاجرا شده است، دیوان بر اساس قسمت ب بند ۲ ماده ۱۲ اساسنامه نسبت به جرایم اتباع بریتانیا در خاک دولت غیرعضو نیز صلاحیتدارد. گفتنی است دادستان پیشین در ۹ فوریه ۲۰۰۶ در خصوص چگونگی عملکرد خود براساس ماده ۱۵ اساسنامه و چرایی تصمیم به عدم آغاز تحقیقات توضیحاتی ارائه کرده بود.[متن توضیحات] در آن زمان او گفته بود که برای شروع تحقیقات در هر پرونده براساس ماده ۱۵ اساسنامه ابتدا ۳ عامل را به ترتیب در نظر می گیرد: نخست اطلاعات دربردارنده مبانی معقول برای اعتقاد به وقوع جنایات در صلاحیت دیوان؛ دوم قابلیت رسیدگی نزد دیوان با توجه به دو عامل صلاحیت تکمیلی دیوان و شدت جنایات؛ و در آخرسودمندی اجرای عدالت. در صورت انطباق وضعیت با معیارهای یاد شده، باید از شعبه پیش رسیدگی درخواست مجوز برای شروع تحقیقات کند. نظر به اینکه بسیاری از درخواست هایی که تا آن زمان به دادستانی رسیده بود، در خصوص مسأله قانونی بودن مخاصمه مسلحانه بود و از آنجا که جنایت تجاوز در آن زمان هنوز تعریف نشده بود، بنابراین دادستان مجاز به طرح مسأله قانونی بودن استفاده از زور یا جنایت تجاوز نبود. در خصوص ادعای ارتکاب جنایت ژنوسید و جنایت ضد بشریت نیز هیچ مدرک معتبری برای آنکه نیروهای ائتلاف (ائتلاف آمریکا و متحدانش) قصد نابودی جزئی یا کلی داشته اند یا حمله گسترده یا سازمان یافته بر ضد جمعیت غیرنظامی انجام داده اند در دست نبود. علاوه بر آن در خصوص جنایات جنگی مدارک موجود نشانگر حمله عمدی به غیرنظامیان یا حمله آشکارا "بیش از اندازه" از ضرورت نظامی(آنگونه که بند ۲ ماده ۸ اساسنامه بیان می دارد) نبود. ضمن آنکه دادستان در بررسی خود تعداد قربانیان احتمالی را متفاوت از تعداد قربانیان در وضعیت هایی که تحقیق مقدماتی صورت می گیرد، دانست. در نتیجه وضعیت عراق را برای شروع تحقیقات کافی ندانسته بود.

رد درخواست حزب آزادی و عدالت مصر برای رسیدگی دیوان بین المللی کیفری به جنایات ارتکابی در مصر

نسیم زرگری نژاد

دیوان بین المللی کیفری در ۱ می ۲۰۱۴ درخواست وکلای حزب آزادی و عدالت مصر (حزب محمد مُرسی) را که درصدد ارجاع وضعیت مصر به دیوان بودند را به دلیل عدم نمایندگی آن حزب از دولت مصر رد کرد. [متن خبر] از آنجا که مصر عضو اساسنامه دیوان نبود، وکلای حزب آزادی و عدالت در ۱۳ دسامبر ۲۰۱۳ بر اساس بند ۳ ماده ۱۲ اساسنامه خواهان اعمال صلاحیت دیوان نسبت به جنایات رخ داده در سرزمین مصر از ابتدای ژوئن ۲۰۱۳شدند. [متن اساسنامه] طبق اساسنامهرُم اعمال صلاحیت دیوان نسبت به جنایات ارتکابی در سرزمین یک دولت غیرعضو تنها از سه راه امکان پذیر است: تسلیم اعلامیه براساس ماده یاد شده به دیوان؛ ارتکاب جنایت توسط تبعه دولت عضو در سرزمین دولت غیر عضو و ارجاعیک وضعیت از سوی شورای امنیت. ازنظر دیوان اعلامیه تسلیم شده به دفتر دیوان مطابق حقوق بین الملل نیست چراکه از سوی نمایندگان تام الاختیار دولت مصر به منظور اعلام رضایت آن دولت به اعمال صلاحیت تسلیم نشده است و نمی تواند براساس نص بند ۳ ماده ۱۲ اساسنامه رم یک اعلامیه محسوب شود.[متن خبر] از سوی دیگر، فهرست پروتکل های ملل متحد که در ژوییه ۲۰۱۳ تنظیم شد عدلی منصور را به عنوان رئیس دولت جدید و حازم البلاوی را به عنوان نخست وزیر مورد شناسایی قرار داد. بهعلاوه، در ۵ دسامبر ۲۰۱۳مجمع عمومی نیز بدون رأی گیری هیأت نمایندگی ارسالی توسط حکومت جدید مصر را به رسمیت شناخت. در نتیجه هیچ یک از اعضای ملل متحد نمایندگان محمد مرسی را به عنوان نماینده های دولت مصر معتبر نمی شناسند. [متن پروتکل، متن اعلامیه مجمع عمومی] همچنین باید افزود که از ژوییه ۲۰۱۳ محمد مرسی قادر به امانت گذاشتن اسناد الحاق به اساسنامه رم نزد دبیرکل ملل متحد نبوده است و حتی اگر استدلال وکلای حزب آزادی و عدالت مبنی بر اینکه تصمیم اتحادیه آفریقایی برای تعلیق فعالیت های مصر در آن نهاد به معنای عدم شناسایی جمعی حکومت جدید مصر، درست باشد باز از نظر دیوان برابر با ادامه شناسایی مرسی به عنوان رئیس دولت نیست. بر اساس معیار حقوقی کنترل مؤثر، نهادی که به طور واقعی بر سرزمین اعمال کنترلمی کند به عنوان حکومت یک دولت مورد شناسایی قرار می گیرد. چرا که در واقع از تبعیت اکثریت جمعیت بهره برده است و از چنین حکومتی انتظار ثبات بیشتری می رود. حال آنکه محمد مرسی چه در روز امضای درخواست و چه در روزی که تسلیم دیوان شده است، توانایی برعهده گرفتن تعهدات حقوقی بین المللی جدیدی را به نمایندگی از دولت مصر نداشته است. در همین خصوص گفتنی است دادگاه بدوی در مصر ۵۲۹ تن را در ۲۴ مارس ۲۰۱۴ و۶۸۳ تن از حامیان اخوان المسلمین را در ۲۸ آوریل ۲۰۱۴ به مرگ محکوم کرد که در پی آن تعدادی از کارشناسان حقوق بشر ملل متحد از جمله تعدادی از گزارشگران

ویژه موضوعی از مقامات مصر خواستند که دستگاه قضایی اش را مطابق استانداردهای بین المللی و منطقه ای کند. از نظر آنها استانداردهای دادرسی عادلانه و مقررات مربوط به شدیدترین جرایم در این رسیدگی ها زیر پا گذاشته شده است، اتهامات به طور دقیق تفهیم نشده اند و رسیدگی در غیاب متهم ها و وکلای آنان صورت گرفته است.[متن خبر]

بیانیه دادستان دیوان بین المللی کیفری در خصوص ربوده شدن دانش آموزان دختر در نیجریه

فاطمه یاوری

دادستان دیوان بین المللی کیفری در بیانیه ۸ می ۲۰۱۴ اعلام کرد که ربوده شدن بیش از ۲۰۰ دختر مدرسه ای در نیجریه توسط گروه افراط گرای بوکوحرام و گزارش های ارائه شده در مورد وضعیت این دختران وجدان بشریت را آزرده ساخته و دیوان بین المللی کیفری صلاحیت رسیدگی به این گونه جنایات را دارد.[متن بیانیه] در این بیانیه، بر لزوم همکاری و کمک های بین المللی برای نجات دختران ربوده شده تأکید بسیار شده است. به لحاظ سابقه نزد دیوان، وضعیت دولت نیجریه از سال ۲۰۱۰ تحت بررسی دادستانی بوده است و در اوت ۲۰۱۳ گزارشدادستانی به طور صریح وقوع جنایات ضد بشریت را در نیجریه تأیید کرد. با افزایش شدت حملات مداوم گروه بوکو حرام در شمال نیجریه از ژانویه ۲۰۱۴، شمار زنان و دختران ربوده شده و بردگی جنسی افزایش قابل توجهی داشته است. ارزیابی دادستان از درگیری های کنونی در نیجریه، مخاصمه مسلحانه غیر بین المللی است و اینکه در کنار وقوع جنایات ضد بشریت، موارد بسیاری از ارتکاب جنایت جنگی توسط این گروه نیز قابل احراز است. با توجه به اینکه نیجریه از دولت های عضو دیوان بین المللی کیفری است، دیوان صلاحیت رسیدگی به این گونه جنایات جنگی در سرزمین نیجریه از سال ۲۰۰۲ به بعد را دارد. با توجه به صلاحیت تکمیلی دیوان، نسبت به دادگاه های ملی، دادستانی در حال بررسی سازکارهای دادرسی ملی در نیجریه است. دادستان دیوان در بیانیه خود اظهار داشت که مسئولیت تعقیب و رسیدگی اولیه به جنایات در نیجریه بر عهده مقامات رسمی این دولت است و در صورت عدم تعقیب و رسیدگی منظم و مناسب از سوی مقامات رسمی و دادگاه های ملی، دیوان بین المللی کیفری در این راستا اقدام خواهد نمود. گفتنی است که شورای امنیت ملل متحد نیز با صدور بیانیه ای در ۸ می ۲۰۱۴ اقدامات گروه بوکوحرام در نیجریه را به عنوان جنایت ضد بشریت محکوم نمود. [متن بیانیه] شورا ضمن اعلام حمایت و کمک فعالانه همه اعضای شورا از دختران ربوده شده، بر آزادی بی قید و شرط و فوری این دانش آموزان و لزوم کمک دولت ها به دولت نیجریه تأکید کرد و از دولت نیجریه خواستار تعقیب و محاکمه مرتکبان گردید.همچنین، کمیته تحریم های گروه های تروریستی شورای

امنیت در ۲۲ مه ۲۰۱۴، نام گروه بوکو حرام و افراد مرتبط با آن را در فهرست گروه های تروریستی قرار داد و در نتیجه مشمول تحریم های مالی و تسلیحاتی و مسافرتی خواهند بود. [متن خبر و بنگرید به قطعنامه ۲۰۸۳(۲۰۱۲)]

رأی دیوان اروپایی حقوق بشر مبنی بر پرداخت غرامت عادلانه ترکیه به قبرس

حسن کمالی نژاد

دیوان اروپایی حقوق بشر در رأی ۱۲ می ۲۰۱۴ در دعوای قبرس علیه ترکیه با اکثریت آراء اعلام کرد که گذشت زمان از هنگام صدور رأی اصلی در سال ۲۰۰۱ مانع بررسی دعوای فرعی قبرس برای پرداخت غرامت عادلانه توسط ترکیه نیست و پس از بررسی ادعاهای قبرس، حکم کرد که ترکیه ملزم به پرداخت ۳۰ میلیون یورو غرامت بابت زیانهای غیرمادی به خویشاوندان اشخاص ناپدید شده و ۶۰ میلیون یورو بابت خسارت غیرمادی وارده بر ساکنان یونانی‌تبار قبرس در شبه جزیره کارپاس است و حکومت قبرس زیر نظر کمیته وزیران شورای اروپا، مبلغ غرامت را بین افراد قربانی توزیع خواهد کرد. [متن رأی] دعوا مربوط به نقض حقوق اتباع قبرس هنگام اشغال نظامیشمال قبرس (قبرس شمالی) توسط ترکیه در سال ۱۹۷۴ است. شعبه عمومی دیوان اروپایی در سال ۲۰۰۱ در دعوای اصلی قبرس علیه ترکیه اعلام کرد که عملیات نظامی ترکیه در قبرس شمالی در ژوییه و اوت ۱۹۷۴، استمرارجدایی شمال قبرس از سرزمین اصلی و همچنین اقدامات «جمهوری ترک قبرس شمالی» (که ترکیه مسئول اقدامات آن است) منتهی به نقض حق حیات، منع شکنجه و رفتار غیرانسانی و تحقیر کننده و حق بر آزادی و امنیت (مواد ۲، ۳ و ۵ کنوانسیون اروپایی حقوق بشر) گردید. با اینحال، دیوان اعلام کرد که آمادگی تصمیم گیری در خصوص پرداخت غرامت عادلانه را ندارد و رسیدگی اش را به تعویق انداخت. [متن رأی سال ۲۰۰۱ و متن کنوانسیون] پس از آن، قبرس در سال ۲۰۰۷ به شعبه عمومی اطلاع داد که در نظر دارد از دیوان درخواست کند که بررسی پرداخت غرامت عادلانه را از سربگیرد. سرانجام در سال های ۲۰۱۰ و ۲۰۱۲ دعاوی غرامت عادلانه به ترتیب در خصوص افراد ناپدید شده و ساکنان شبه جزیره کارپاس را به دیوان ارائه کرد. شعبه پاسخ به ایراد ترکیه در مورد قابل پذیرش بودن دعاوی قبرس و استدلال خوانده مبنی بر اینکه تأخیر خواهان در ارائه درخواست غرامت عادلانه از عوامل غیرقابل پذیرش بودن دعوا نزد دیوان است، با پیروی از دیدگاه دیوان بین المللی دادگستری در قضیه برخی زمین های فسفات در نائورو، اظهار کرد که بر اساس حقوق بین الملل عام دولت خواهان برای رعایت اصل اطمینان حقوقی (CertaintyLegal) متعهد است که در ادعای پرداخت غرامت عادلانه بدونتأخیر عمل کند و به منافع مشروع دولت خوانده آسیب وارد نکند. [متن رأی زمین های فسفات در نائورو و مطالعه چند

مقاله در خصوص اصل اطمینان حقوقی: اینجا، اینجا و اینجا] دیوان اروپایی هیچگاه در تفسیر حقوق و آزادی های مندرج در کنوانسیون اروپایی آن سند را به مثابه یک چارچوب حقوقی جداگانه از حقوق بین الملل نمی نگرد و همواره از سایر هنجارها و قواعد حقوق بین الملل به ویژه کنوانسیون ۱۹۶۹ حقوق معاهدات در خصوص قواعد تفسیر بهره می گیرد. [متن کنوانسیون حقوق معاهدات] شعبه در رأی ۲۰۰۱ به موضوع پرداخت غرامت عادلانه رسیدگی نکرد و بدون تعیین مهلتی برای طرفین جهت ارائه دعاوی شان در این خصوص، رسیدگی را به آینده موکول کرد و بدین سبب، دلیلی نمی بیند که دعاوی سال های ۲۰۱۰ و ۲۰۱۲ قبرس برای پرداخت غرامت را غیرقابل پذیرش بداند. خوانده همچنین در مقام دفاع اظهار داشت که ماده ۴۱ کنوانسیون اروپایی (صلاحیت دیوان برای حکم به پرداخت غرامت عادلانه) منحصر به دعوای فرد علیه دولت است، نه دعوای یک دولت علیه دولت دیگر و در نتیجه درخواست قبرس باید رد گردد. به موجب ماده ۴۱ کنوانسیون اروپایی، در صورتی که دیوان تخلف دولت مربوط از کنوانسیون یا پروتکل های آن را احراز کند و قوانین داخلی آن دولت صرفاً پرداخت جزیی غرامت را اجازه دهند، در صورت ضرورت می تواند حکم به پرداخت غرامت عادلانه به نفع زیاندیده کند. شعبه در این خصوص پاسخ می دهد که اصل پرداخت غرامت عادلانه در روابط بین دولت ها یکی از اصول مهم حقوق بین الملل است و آن شعبه نمی تواند ماده ۴۱ کنوانسیون را مغایر آن اصل کلی و به گونه ای محدود و مضیق تفسیر کند که اصل پرداخت غرامت عادلانه در آن ماده صرفاً در دعاوی افراد علیه دولت ها قابل اجرا باشد و دعاوی دولت ها علیه یکدیگر را از ماده مستثنی کند. با اینحال، با توجه به ماهیت کنوانسیون اروپایی، افراد به طور مستقیم یا غیر مستقیم زیاندیده نقض حقوق مندرج در آن هستند و اگر در دعوای بین دو دولت حکم به پرداخت غرامت عادلانه می شود، آن مبلغ سرانجام به افراد قربانی خواهد رسید. قبرس نیز در دادخواست خود خواهان دریافت غرامت عادلانه در قبال نقض حقوق خود نیست، بلکه آن را برای افراد قربانی مطالبه می کند. شعبه پس از تعیین میزان غرامت اعلام کرد که قبرس زیر نظر کمیته وزیران شورای اروپا (رکن ناظر بر چگونگی اجرای آرای دیوان) در ایجاد یک سازکار کارآمد برای توزیع مبلغ غرامت میان قربانیان از آزادی لازم برخوردار است. شعبه همچنین در خصوص خودداری خوانده از اجرای رأی اصلی اعلام کرد که رأی ۲۰۰۱ آن مبنی بر استمرار تخلف ترکیه در محروم کردن افراد از دسترسی، کنترل، استفاده و بهره برداری از دارایی شان و عدم پرداخت غرامت به زیاندیدگان یک نقض مستمر است و با توجه به عدم اجرای رأی تاکنون، بر عهده کمیته وزیران است که اجرای رأی از سوی ترکیه را تضمین کند. شایان ذکر است که رأی دیوان اروپایی در دعوای قبرس علیه ترکیه، پس از رأی قضیه ایرلند علیه بریتانیا (۱۹۷۸)، دومین دعوای بین دولتی است که دیوان در آن حکم به پرداخت غرامت عادلانه کرده است. [متن رأی دعوای ایرلند علیه بریتانیا]

رأی دادگاه تجدیدنظر کِبک کانادا در قضیه مونیانِزا (قضیه ارتکاب جنایات بین المللی در واقعه نسل کشی رواندا)

حسن کمالی نژاد

دادگاه تجدیدنظر کبک کانادا در ۵ می ۲۰۱۴ رأی دادگاه بدوی مبنی بر مجرم بودن دیزیره مونیانِزا به سبب ارتکاب ژنوسید، جنایات ضد بشریت و جنایات جنگی در رواندا در سال ۱۹۹۴ را تأیید کرد. [متن رأی] مونیانِزا در سال ۲۰۰۹ توسط دادگاه عالیبا استناد به قانون جنایات ضد بشریت و جنایات جنگی کانادا، به هفت مورد جنایت ژنوسید (از طریق قتل عامدانه یا وارد کردن آسیب شدید جسمی یا روحی با هدف از بین بردن همه یا بخشی از قوم توتسی)، جنایات ضد بشریت (خشونت جنسی و قتل عامدانه جمعیت غیر نظامی با علم به گستردگی و سازمان یافته بودن آن اقدامات) و جنایات جنگی (قتل عامدانه افرادی که به طور مستقیم در مخاصمه علیه توتسی ها مشارکت نمی کردند، خشونت جنسی و غارت اموال غیرنظامی) مجرم شناخته شد.دادگاه بدوی اعلام کرد که وی «به طور خاص قصد از بین بردن گروه قومی توتسی در منطقه بوتار و مناطق اطراف آن را داشت. در این راستا، او از روی عمد توتسی ها را می کشت، دیگران را به طور شدید زخمی می کرد، به آنان آسیب شدید جسمی و روحی وارد می کرد، بسیاری از زنان توتسی را مورد خشونت جنسی قرار می داد و به طور کلی با توتسی ها رفتار غیرانسانی و تحقیر کننده داشت.» [متن رأی و متن قانون]مونیانِزا در مرحله تجدیدنظر از جمله ادعا کرد که بر خلاف مخاصمه مسلحانه بین المللی، ارتکاب قتل عامدانه افرادی که به طور مستقیم در مخاصمه مسلحانهداخلی علیه توتسی ها مشارکت نداشتند، خشونت جنسی و غارت اموال غیرنظامی در یک مخاصمه مسلحانه داخلی بر اساس حقوق بین المللِ سالِ ۱۹۹۴ مجرمانه نبود. دادگاه بدوی در تفسیر عناصر عینی و ذهنی هر یک از جنایات مرتکب اشتباه شد و اتهام های وارده از حیث مکان ارتکاب جرم، هویت شاهدان و ماهیت وقایع ارتکابی مبهم و نامعتبر هستند. به عقیده متهم، دادستان در تهیه کیفرخواست از آن دسته از ضوابط که دادستان های دادگاه های بین المللی کیفری هنگام تهیه کیفرخواست رعایت می کنند مانند معین بودن جنایات و در رویه این دادگاه ها تثبیت شده است، پیروی نکرده است و در نتیجه،ابهام در اتهام های وارد سبب مخدوش شدن حق وی در آماده کردن لایحه دفاعیه اش گردید. ضمن آنکه بر اساس حقوق بین الملل کنونی، غارت خانه ها و مکان های تجاری در یک مخاصمه مسلحانه داخلی نیز جرم محسوب نمی شود. همچنین، جنایات مذکور هنگام ارتکاب آن ها در سال ۱۹۹۴ در قوانین داخلی کانادا جرم انگاری نشده بودند. از سوی دیگر دادستان ادعا کرد که در سال ۱۹۹۴ جنایات مذکور دارای ماهیت عرفی بودند و از طریق پروتکل دوم الحاقی به کنوانسیون های چهارگانه ژنو وارد نظام حقوقی کانادا شده اند و هنگام ارتکاب جنایت عمل مجرمانه تلقی می شدند. دادگاه تجدیدنظر اظهار داشت که با توجه به آراء تجدیدنظر دادگاه های بین المللی کیفری برای یوگسلاوی

سابق و رواندا در قضایای تادیچ و آکایسو مبنی بر اینکه ماده ۳ مشترک کنوانسیون های چهارگانه و بسیاری از مفاد پروتکل الحاقی دوم ماهیت عرفی و اعلام کننده قوانین موجود هستند، تردیدی نیست که بر اساس حقوق بین الملل در سال ۱۹۹۴ قتل عامدانه، تجاوز به عنف و خشونت جنسی در یک مخاصمه مسلحانه داخلی در زمره اعمال مجرمانه تلقی می شدند. [متن رأی تادیچ و متن رأی آکایسو] ضمن آنکه جنایت غارت از گذشته دور در حقوق بین الملل عرفی جرم انگاری شده بود و در بسیاری از اسناد و معاهدات بین المللی مانند کنوانسیون چهارم لاهه راجع به قواعد و رسوم جنگ زمینی و منشور دادگاه نورنبرگ به عنوان یک عمل مجرمانه محسوب شده است. [متن کنوانسیون چهارم و متن منشور دادگاه نورنبرگ] گذشته از این، از شرایط جنایت غارت آن نیست که توسط نیروهای نظامی ارتکاب یابد. به علاوه، قانون داخلی کانادا به طور صریح پیگرد جنایات مذکور را نزد دادگاه های داخلی اش اجازه می دهد. دادگاه تجدیدنظر در خصوص ایراد مبهم بودن اتهام ها بیان کرد که قانونگذار کانادا در نظر نداشته است که رویه دادگاه های بین المللی کیفری در این مورد را وارد نظام حقوقی کانادا کند و اعتبار کیفرخواست و اثر آن بر عادلانه بودن رسیدگی باید بر اساس قانون داخلی کانادا سنجیده شود. به عقیده دادگاه، اتهام ها دچار ابهام نیستند و متهم نیز از محتوای اتهام ها و ادله مربوط آگاه بود. همچنین دادگاه ایراد متهم در مورد تفسیر اشتباه دادگاه بدوی از عناصر جنایات (عناصر جنایات غارت، قتل، تجاوز به عنف، خشونت جنسی و حمله به جمعیت غیرنظامی و ژنوسید) را رد کرد و نظر دادگاه بدوی را درست دانست. دادگاه تجدید نظر پس از بررسی همه اتهام های وارده از جمله با رجوع به رویه دادگاه های بین المللی کیفری، دیدگاه دادگاه بدوی را موجّه دانست و آن را تأیید کرد.

گزارش هیأت نظارت حقوق بشر ملل متحد در اوکراین

نسیم زرگری نژاد

هیأت نظارت حقوق بشر ملل متحد در اوکراین در ۱۵ می ۲۰۱۴ گزارش خود را در مورد وضعیت حقوق بشر در دوره زمانی ۲آوریل تا ۶ می ۲۰۱۴ منتشر کرد. [متن گزارش، متن سخنان کمیسرعالی حقوق بشر، بنگرید به خبرهای مربوط در شماره های ۳۱، ۳۲، ۳۴ و ۳۵ همین مجموعه] گزارش به نقض حقوق بشر هنگام اعتراض ها، چالشهای حقوق بشری در وضعیت کنونی اوکراین، وضعیت حقوق بشر در شرق اوکراین از زمان تصرف گروه های مسلح و نیز وضعیت حقوق بشر در شبه جزیره کریمه پرداخت. هیأت نظارت در ابتدای گزارش خاطر نشان کرد حکومت اوکراین در تلاش است توافق ژنو مورخ ۱۷ آوریل ۲۰۱۴ را به اجرا در آورد. براساس آن توافق که میان روسیه، اوکراین، آمریکا و اتحادیه اروپایی حاصل شد، نخست همه طرف ها باید از خشونت، ارعاب یا

اقدامات تهدید آمیز جلوگیری کنند. دوم تمام گروه های مسلح غیرقانونی باید خلع سلاح شوند، ساختمانهایی که به صورت غیرقانونی تصرف شده اند به صاحبان آنها بازگردد و همچنین خیابانها، میدانها و دیگر اماکن عمومی در شهرهای اوکراین که به صورت غیرقانونی تصرف شده اند، تخلیه گردند. سوم افرادی که سلاح خود را بر زمین بگذارند و ساختمانها را تخلیه کنند –جز آنهایی که مرتکب جرایم فاحش شده اند– عفو شوند. براساس گزارش، علاوه بر لزوم تحقیق در خصوص کشتار معترضان و افسران پلیس در تظاهرات میدان اروپایی، باید درخصوص آن دسته از گم شدگان که هنوز اطلاع از سرنوشت آنها در دست نیست، تحقیق شود. در خصوص وضعیت آزادی تجمع در اوکراین، گزارش می افزاید که شمار زیادی از تظاهرات با وجود آنکه در میان آنها معترضان به حکومت فعلی یا افرادی که خواهان فدرالیسم در اوکراین نیز حضور داشتند، به شکل مسالمت آمیز برگزار شد. با وجود این، در مواردی تظاهرات در شرق اوکراین میان حامیان یکپارچگی اوکراین و طرفداران روسیه به خشونت کشیده شد و نیروهای پلیس نه تنها اقدامی جهت جلوگیری از آن خشونت ها نکردند که گاهی آشکارا با حمله کنندگان بهتظاهرات طرفداران روسیه همکاری کردند. ازجمله خشونت های بسیار زیاد قابل اشاره هنگام تظاهرات، خشونت در شهر ادوسا در ۲ می است که در نتیجه درگیری معترضان و به آتش کشیده شدن ساختمان سندیکا که معترضان خواهان فدرالیسم در آن بودند، شمار زیادی کشته و مجروح شدند. پس از آن ناوی پیلای کمیسر عالی حقوق بشر ملل متحد از دولت اوکراین خواست تا مطمئن شود که عملیات نظامی و پلیسی اش مطابق استانداردهای حقوق بین الملل است و نیز آن دولت باید تحقیقات سریع و جامعی در خصوص رخدادهای شهرهای اودسا و دونتسک انجام دهد.[متن خبر] براساس یافته های هیأت نظارت، از میان رفتن نظم و قانون در شرق اوکراین منجر به افزایش خشونت و میزان کشتگان شده است. گروه های مسلح مخالف، اعمال مغایر با موازین حقوق بشر همچون ربودن، شکنجه یا بدرفتاری، بازداشت غیرقانونی و کشتار انجام می دهند. میزان ربایش ها و بازداشت های غیرقانونی رو به افزایش است و هدف آن اقدامات، بیشتر روزنامه نگاران هستند. مسئولیت آن اعمال را به ظاهر واحد غیرقانونی ِ"دفاع مشروع اسلوویانسک" برعهده دارد. [سخنان دبیرکل در خصوص ربایش هیأت نظارت سازمان همکاری و امنیت اروپایی اینجا، اینجا و اینجا] در خصوص حقوق ساکنان کریمه، گزارشبه مواردی چون وضع محدودیت بر حق رفت و آمد، تفاوت دو قانون روسیه و اوکراین و ایجاد دشواری برای شهروندان و نیز مشکل های بومیان به ویژه تاتارهای کریمه در اعمال حقوقشان اشاره می کند. از سوی دیگر، پس از اعلام نتیجه همه پرسی خودمختاری در شرق اوکراین که نزدیک به ۹۰ درصد شرکت کنندگان به جدایی از اوکراین رأی دادند، رئیس جمهور، روسیه ولادمیر پوتین اعلام کرد که مایل به ضمیمه کردن شرق اوکراین به روسیه نیست اما از دولت اوکراین خواست تا زمینه را برای گفتگو با جدایی طلبان فراهم کند. [متن خبر] همچنین، آمریکا همه پرسی را با توجه به مغایر بودن آن با قانون اساسی اوکراین غیرقانونی دانست و اعلام کرد نتایج آن را به رسمیت نمی شناسد. به ادعای

آن دولت همه پرسی ها با شرکت کودکان، رأی گیری به نیابت از افراد غایب و شرکت افرادی از مناطق سن پترزبورگ و مسکو انجام شد. اتحادیه اروپایی نیز آن را غیرقانونی خواند و بیان داشت که نتایج همه پرسی را به رسمیت نخواهد شناخت. [متن خبراول، متن خبر دوم] گفتنی است روسیه در ۱۴ می ۲۰۱۴ با استناد به گزارش رسانه ها مبنی بر استفاده نیروهای نظامی اوکراین از بالگردهای دارای آرم ملل متحد برای سرکوب شورشیان، از ملل متحد خواست تا در خصوص بکارگیری آن بالگردها در عملیات های نظامی اوکراین تحقیق کند. وزارت دفاع اوکراین آن ادعاها را رد کرد و بیان داشت هیچ یک از بالگردهایی که در عملیات نظامی کشور استفاده شده است آرم ملل متحد ندارد، بلکه تنها بالگردهایی که پیشتر در مأموریت های پاسداری از صلح ملل متحد در کنگو استفاده شده است، بدون آرم ملل متحد مورد استفاده قرار گرفته اند. همزمان سخنگوی دبیرکل بیان داشت که اداره عملیات پاسداری از صلح و پشتیبانی میدانی(The Departments of Peacekeeping Operations and Field Support) در این خصوص با مقام های اوکراینی تماس داشته است. او پاک کردن تمامی نشانه های ملل متحد از روی تجهیزاتی که برای عملیات پاسداری ازصلح به کارگرفته شده اند و پس از آن به کشور اصلی بازمی گردند را برعهده دولتی که تجهیزاتش را در اختیار ملل متحد قرار داده است دانست. او همچنین بیان داشت که در هر قرارداد تهیه تجهیزات و کالا میان ملل متحد و دولتی که نیروهایش را درعملیات شرکت می دهد، به روشنی قید می گردد که "دولت هواپیماهای نشانه دار و رنگ شده را تنها برای پروازهایی که به منظور فعالیت های ملل متحد به کار گرفته می شود، استفاده خواهد کرد" و روشن است حضور آن هواپیماها در شرق اوکراین بدان منظور نیست. [متن خبر اول، متن خبر دوم، متن سخنان]

گزارش ملل متحد در خصوص نقض گسترده حقوق بشر و حقوق بشردوستانه در سودان جنوبی

فاطمه یاوری

بر اساس گزارش هیأت نمایندگی ملل متحد در سودان جنوبی مورخ ۸ می ۲۰۱۴، دلایل متقنی وجود دارد که نشانگر وقوع نقض گسترده حقوق بشر و قواعد حقوق بشردوستانه توسط طرف های متخاصم در سودان جنوبی است. گزارش می گوید که هم نیروهای حکومتی و هم رهبران شورشیان با انجام حملات گسترده و هدفمند به اشخاص و اماکن غیرنظامی و کشتار گسترده، مرتکب نقض حقوق بشر و حقوق بشردوستانه شده اند. [متن کامل گزارش] مذاکره برای صلح در سودان جنوبی تا کنون نتوانسته است از میزان خشونت ها بین طرف های درگیر (بین نیروهای دولتی و گروه های مسلح مخالف به رهبری معاون پیشین و ناراضی رییس جمهوری) در آن کشور بکاهد.

در مواردی که طرفین به توافق هایی برای متوقف ساختن ناآرامی ها و جلوگیری از خشونت بیشتر دست یافته اند، پایبندی و تعهد مداوم از سوی آنها برای بر قراری صلح مشاهده نشده است؛ از جمله در مورد توافق آتش بس ماه ژانویه ۲۰۱۴ که بین طرفین درگیر صورت گرفته است. به گونه ای که می توان گفت که طی ۴ ماه پس از پذیرش آتش بس، میزان خشونت و کشتارها به شدت افزایش یافته است. گزارش هیأت نمایندگی ملل متحد صرفاً در صدد بیان نقض گسترده حقوق بشر نیست که تا کنون بارها در این کشور ارتکاب یافته است، بلکه به مسأله تعهد حکومت سودان جنوبی به حفاظت از غیرنظامیان در برابر آوارگی و قحطی و تلاش برای متوقف ساختن درگیری ها از طریق گفتگو با رهبران شورشیان می پردازد. از جمله مواردی که گزارش تمرکز زیادی بر آن دارد، تعقیب و محاکمه مسئولان نقض گسترده حقوق بشر و حقوق بشردوستانه توسط حکومت سودان جنوبی است اما از مهم ترین موانع تعقیب و محاکمه قضایی، استمرار درگیری ها است. به همین جهت، عدم توقف درگیری ها و توافق برسر آتش بس مهم ترین عامل بی کیفر مانی مرتکبان جنایات دانسته شده است. همچنین هیأت نمایندگی ملل متحد معتقد است که وضعیت شورش های کنونی در سودان جنوبی از منظر سه نظام حقوقی شامل قواعد حقوق بشر، حقوق بشردوستانه و نظام حقوقی داخلی سودان جنوبی قابل بررسی است؛ چرا که در کنارنقض گسترده حقوق بشر و حقوق بشردوستانه، حکومت سودان جنوبی تعهد خود به مفاد قانون اساسی موقت اش را نیز در مواردی چون حمایت از حق حیات افراد، آزادی و امنیت فردی، احترام به کرامت انسانی، دادرسی منصفانه،حمایت برابر در قانون رعایت نکرده است.شایان ذکر است که هیأت نمایندگی ملل متحد در سودان جنوبی با قطعنامه ۱۹۹۶ شورای امنیت در ژوییه ۲۰۱۱ برای رسیدگی به وضعیت حقوق بشر در سودان جنوبی و پیشگیری از تهدیدهای بالقوه علیه غیرنظامیان، آغاز به کار کرد. [متن قطعنامه]

تصمیم شورای ایکائو برای ایجاد سامانه جهانی ردیابی هواپیماهای مسافربری خطوط هوایی منظم

حسن کمالی نژاد

شورای ایکائو در نشست ویژه ۱۴ مارس ۲۰۱۴ سازمان بین المللی هوانوردی کشوری (ایکائو) که با حضور نمایندگان بخش خصوصی صنعت هوانوردی برگزار شد، با هدف اطلاع رسانی و پاسخ به هنگام در موارد رخدادهای غیرعادی برای یک هواپیمای مسافربری خطوط هوایی منظم (Airlines)، نسبت به اولویت تنظیم مقررات و ایجاد یک سامانه جهانی ردیابی همه هواپیماهای مسافربری خطوط هوایی منظم در یک زمان کوتاه، صرف نظر از مکان یا مقصدبه توافق رسید. همچنین، شورا چارچوبی را برای اقدامات آینده سازمان جهت توسعهسامانه ردیابی میان مدت و بلند

مدت ایجاد کرد. [متن سند و فهرست شرکت کنندگان]تصمیم فوری شورای ایکائو برای ایجاد سامانه جهانی ردیابی هواپیماهای مسافربری در پاسخ به حادثه بی سابقه هواپیمای MH370 خطوط هوایی مالزی است که در ۸ مارس ۲۰۱۴ در مسیر هوایی خود به مقصد پکن ناپدید شد و تلاش های بین المللی برای پی بردن به سرنوشت آن تاکنون بی نتیجه مانده است. تاکنون مقررات و تدابیر ایمنی ایکائو بیشتر بر جلوگیری از تصادف متمرکز بود. [همچنین [متن بنگرید به گزارش سال ۲۰۱۴ ایکائو راجع به ایمنی هوانوردی و مطالعه چند مقاله در خصوص قواعد حاکم بر ایمنی هوانوردی: اینجا، اینجا، اینجا و اینجا] بدین منظور، گروه کاری ردیابی هواپیماهاتشکیل خواهد شد در برآورده کردن نیازهای کوتاه مدت ردیابی جهانی هواپیماها به ایکائو کمک خواهد کرد. [بنگرید به خلاصه پیشنهادهای یاتا برای ردیابی جهانی هواپیماها] همچنین شورا مقرر کرد پیش از برگزاری کنفرانس سال ۲۰۱۵ ایکائو، نقش و مسئولیت های همه بازیگران دخیل در عملیات ردیابی هواپیمای غیر نظامی و چگونگی ارائه اطلاعات به نهادهای مرتبط جهت پشتیبانی از عملیات جستجو، نجات و بازیابی و انجام تحقیق بر اساس سندی که توسط ایکائو تهیه می گردد مشخص خواهد شد. به علاوه، ایکائو جهت آسان سازی عملیات های جستجو و نجات موظف شد دانش دولت های دارای تجربه در مدیریت عملیات ردیابی را به دیگران منتقل کند. اتحادیه اروپایی نیز اعلام کرد که با توجه به افزایش پرواز هواپیماهای مسافربری دوربُرد، وضع مقررات جامع برای بهبود سامانه مکان یابی فوری هواپیما ضروری است و بدین لحاظ، نیاز است که علاوه بر استفاده از امکانات فعلی و مقررات کنونی راجع به عملیات جستجو و نجات، رویکردی جامع و همگام برای رفع همه مشکل های پیش رو برداشته شود. [متن سند] روسیه نیز ایجاد و تنظیم مقررات برای یک شبکه هوابُرد اینترنتی برای نظارت بر هواپیماهای تجاری را پیشنهاد کرد. [متن سند] همچنین برنامه میان مدت ایکائو برای ردیابی هواپیماها آن است که از همکاری سایر نهادهای بین المللی مانند اتحادیه بین المللی ارتباطات راه دور (ITU) برای مکان یابی محل وقوع حادثه هوایی استفاده کند و بدین منظور ایکائو از اتحادیه بین المللی ارتباطات راه دور درخواست کرد که موضوع یاد شده را جهت اتخاذ تصمیم مقتضی از سوی سازمان اخیر در دستور کار کنفرانس جهانی رادیویی سال ۲۰۱۵ خود قرار دهد.

* خواننده گرامی!

مایهٔ خوشحالی گروه «تازه های ملل متحد» است که انتقادها و پیشنهادها در خصوص این مجموعه را به نشانی رایانامه unln@iauns.org ارسال کنید.

با تشکر